

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा -एप्रिल - 2019

कक्षा - अचार्य: (SEM-4)

प्रश्नपत्रम् - 3

गुणाः -70

विषयः - पुराणेतिहासः

कोड -C.C.5.4.11

समयः - 11 तः 2 पर्यन्तम्

दिनाङ्कः -01/04/2019

सन्दर्भग्रन्थः - ब्रह्मवैवर्तपुराणम् - प्रकृतिखण्डः 1-67 अध्यायाः

प्रथमान्विति: (Unit-1)

प्रश्न:-1 कश्चिदेकस्य सप्रसङ्गं व्याख्या कार्या ।

05

- (1) गणेशजननी दुर्गा राधा लक्ष्मीः सरस्वती ।
सावित्री वै सृष्टिविद्यौ प्रकृतिः पञ्चधा स्मृता ॥
- (2) नित्यं सरस्वतीतोये यः स्नात्वा मुण्डयेन्नरः ।
न गर्भवासं कुरुते पुनरेव स मानवः ॥
- (3) भगीरथस्तस्य पुत्रो महाभागवतः सुधीः ।
वैष्णवा विष्णुभक्तश्च गुणवानजरामरः ॥

प्रश्न:-2 एकस्य सविस्तरं लिख्यताम् ।

10

- (1) पुराणं पञ्चलक्षणम् समीक्ष्यताम् ।
- (2) सरस्वतीपूजाविधानम् ग्रन्थोक्तदिशा लिखत ।

द्वितीयान्विति: (Unit-2)

प्रश्न:-3 कश्चिदेकस्य सप्रसङ्गं व्याख्या कार्या ।

05

- (1) कपिलस्य तपः स्थानं पुण्यक्षेत्रं च भारते ।
पश्चिमोदधिपूर्वे च मलयस्य च पश्चिमे ॥
- (2) शिवस्तत्त्वं समाकर्ण्य तत्त्वज्ञानं विशारदः ।
ययौ स्वयं च समरं स्वगणैः सह नारद ॥
- (3) कार्तिके तुलसीदानं करोति हरये च यः ।
युगं पत्रप्रमाणं च मोदते हरिमन्दिरे ॥

प्रश्न:-4 एकस्योत्तरं लिखत ।

10

- (1) तुलसीमहिमा ग्रन्थोक्तदिशा वर्णयत ।
- (2) सत्यवान् सावित्री आख्यानम् ।
- (3) श्रीकृष्णलीलावर्णनम् ग्रन्थोक्तदिशा लिखत ।

तृतीयान्विति: (Unit-3)

प्रश्न:-5 कश्चिदेकस्य सप्रसङ्गं व्याख्या कार्या ।

05

- (1) गवां प्रसूः सा सुरभिदक्षिणा यज्ञकामिनी ।
क्षीरोदसिन्धुकन्या सा श्रीरूपा पद्मिनीषु च ॥
- (2) नारायणप्रिया सा च वरा वैकुण्ठवासिनी ।
वैकुण्ठाधिष्ठातृदेवी महालक्ष्मीः सनातनी ॥

प्रश्न:-6 एकं सविस्तरं लिख्यताम् ।

10

- (1) लक्ष्मीवर्णनम् ग्रन्थोक्तदिशा वर्णयत ।
- (2) नरकवर्णनम् ।
- (3) पुण्यकर्मफलानि ।

प्रश्न:-7 कश्चिदेकस्य सप्रसङ्गं व्याख्या कार्या ।

05

- (1) पितृमातृगुरुश्चापि भक्तिहीनो न पालयेत् ।
वाचाऽपि ताडयेत्तांश्च स कृतघ्नः इति स्मृतः ॥
- (2) यथा सप्त च वारा वै तिथयः षोडश स्मृताः ।
दिवारात्र्यश्च पक्षौ द्वौ मासो वर्षं च निर्मितम् ॥

प्रश्न:-8 एकं सविस्तरं लिख्यताम् ।

10

- (1) विष्णुस्वरूपवर्णनम् ।
- (2) राधा-पूजनोपक्रमः ।
- (3) समाधिना कृता देवीस्तुतिः ।

चतुर्थान्विति: (Unit-4)

प्रश्न:-9 दशानां लघूत्तराणि लिखत ।

10

(1) प्रकृति कति गुणात्मस्वरूपा ?	(11) गङ्गा कस्य देवस्य शिरोगता ?
(2) पुराणस्य कति लक्षणानि ?	(12) कति पुराणानि ?
(3) कृतिः कस्य वाचकः ?	(13) कः धर्मराजः ?
(4) का देवी वीणापुस्तकधारिणी ?	(14) कीदृशाः विप्राः शिवलोकं यान्ति ?
(5) प्रतिमङ्गलवारे का पूजिता ?	(15) श्रीरामनवमी कस्मिन् मासे आयाति ?
(6) काण्वशाखौक्तपद्धतौ कस्याः पूजनम् ?	
(7) गुरुशापात् कः हतविद्या बभूव ?	
(8) कस्मिन् युगे धर्मः पूर्णो भविष्यति ?	
(9) कतिभिः प्रहरैः रात्रिः प्रोक्ता ?	
(10) पुण्यदा पापहर्त्री का ?	